

8:de ARMÉN

Endast tre eller fyra gånger under detta det andra världskrigets dramatiska utveckling har det hänt att inte endast ett fälttåg, utan de krigförandes hela strategiska situation berott på framgång eller bakslag för en enda operation. Så var fallet när general Gamelin organiserade sina försvarskrafter längs belgiska gränsen; likaså under marskalk Rommels senaste afrikanska framstöt, när axelarméernas framträngande mot Alexandria kunde ha lett till en radikal ändring i de allierades hela strategiska läge; likaså vid Stalingrad, vars fall i september kunde ha fått oberäkneliga följder för ryssarnas förmåga att fortsätta striden. Och när nu den åttonde brittiska armén satt sig på marsch för att kasta ut axelstyrkorna ur Nordafrika och återupprätta den brittiska hegemonin i Medelhavet har en liknande situation uppstått.

Åttonde arméns tekniska utrustning är många gånger omskriven. Man har fått läsa exakta beskrivningar av Spitfires, Hurricanes och Blenheims

"Vattendisciplinen" är den som upprätthålles allra strängast i brittiska åttonde armén., skriver i nedanstående artikel Edmond Demaitre. På antalet motorburna vattencisterner, skötta av erfarna specialister, hänger seger eller nederlag för varje ökenarmé. Presentation av general Montgomery.

antal, är det inte uteslutet att de uppnå Tripolis långt före de brittiska styrkor som avancera österifrån i samma riktning.

Till sist en presentation av åttonde arméns befäl-

har själv till exempel träffat på styrkor ur Blackwatchregementet i Arabiens öknar, där de hade order att jaga ut Fauzi Kawakjys rebeller, som försökte sätta hela området mellan Syrien och Transjordanien i brand. The Gordon Highlanders deltog med stor framgång på Indiens nordöstfront i alla de straffexpeditioner som engelsmännen tvingades sända ut mot den berömde fakiren Fou d'Ipis partisaner. Samma trupper kämpade senare i Waziristanbergen, för att därpå sändas till Singapore, där de stannade till krigsutbrottet. Resultat: den tropiska hettan och ovädren och långa marscher genom ökenartade områden äro inga nyheter för dessa soldater.

Vad beträffar de australiska och nyzeeländska regementena — kända under första världskriget som The Anzac's — så utgöra de de bästa tänkbara stormtrupper. De lämpa sig dåligt för ställningskrig, de ha svårt att hårdna ut med skyttegravsliv, men de excellera i bajonettattacker man mot man. Dessa styrkor äro sammansatta av väldiga karlar som tillbringat hela sitt liv i friska luften och som älska ett hårt liv, fullt av strapatser och äventyr. Följande siffra är helvsande: när au-

20
 I detta det andra världskrigets dramatiska utveckling har det hänt att inte endast ett fälttåg utan de krigsförändringens hela strategiska situation berott på framgång eller bakslag för en enda operation. Så var fallet när general Gamelin organiserade sina försvarskrafter längs belgiska gränsen; likaså under marskalk Rommels senaste afrikanska framstöt, när axelarméernas framträngande mot Alexandria kunde ha lett till en radikal ändring i de allierades hela strategiska läge; likaså vid Stalingrad, vars fall i september kunde ha fått oberäknliga följder för ryssarnas förmåga att fortsätta striden. Och när nu den åttonde brittiska armén satt sig på marsch för att kasta ut axelstyrkorna ur Nordafrika och återupprätta den brittiska hegemonin i Medelhavet har en liknande situation uppstått.

Åttonde arméns tekniska utrustning är många gånger omskriven. Man har fått läsa exakta beskrivningar av Spitfires, Hurricanes och Blenheims och de olika tankstyper som armén förfogar över, döpta efter Amerikas berömda härförare, som General Lee, General Grant och General Sherman. Men vad man känner mindre väl till är männen som sköta dessa maskiner och de oerhörda problem som de måst lösa för att kunna kämpa på en vidsträckt front i en terräng som knappast lämpar sig för gerillastrider med de mest primitiva vapen.

Det gäller till en början att skingra ett missförstånd i fråga om de enheter som bilda en del av den åttonde brittiska armén. Man vet att bland de brittiska regementen som just nu kämpa i Libyen finnas flera gardesregementen, som The Scotch Guard och The Coldstream Guard, liksom bataljoner som ingå i elitförband, som The Blackwatch och The Gordon Highlanders. Alltså frågar man sig med skäl: Hur kunna gardesregementen — kända från parader på Londons gator och berömda för sina lysande röda uniformer och höga björnskinnsmössor — kämpa i ett tropiskt klimat och i en terräng som de inte äro vana vid? Hur kunna ovana skotska högländare från hemlandets bergstrakter med dess höga luft hårda ut under öknens

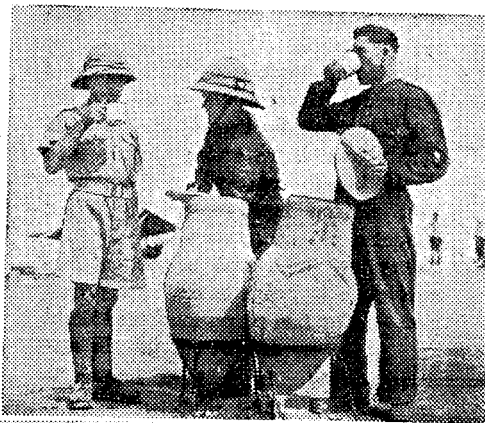
gäst i brittiska åttonde armén, skriver i nedanstående artikel Edmond Demaitre. På antalet motorburna vattencisterner, skötta av erfarna specialister, hänger seger eller nederlag för varje ökenarmé. Presentation av general Montgomery.

Mr Churchill i ökenkostymering tillsammans med general Montgomery vid besöket i Egypten.

brännande sol och i dess torra hetta? Svaret är enkelt: De äro inte ovana!

De äro inte ovana av det enkla skälet att deras aktivitet under fredstid ingalunda inskränker sig till att gå i vaktparad framför Buckingham Palace och charmera Londonpubliken med färgrika parader. Visserligen äro de kända som gardesregementen, men de ha i själva verket bakom sig långvarig tjänstgöring inom alla imperiets vidsträckta områden och äro följaktligen vana vid alla tänkbara sorters terräng och klimatförhållanden. Jag

Vattnet — alla ökenfälttägs stora problem.

Vattenbehållare lastas in till brittiska ökenfronten.

sökte sätta hela området mellan Syrien och Transjordanien i brand. The Gordon Highlanders deltog med stor framgång på Indiens nordöstfront i alla de straffexpeditioner som engelsmännen tvingades sända ut mot den berömda fakiren Fou d'Ipis partisaner. Samma trupper kämpade senare i Waziristanbergen, för att därpå sändas till Singapore, där de stannade till krigsutbrottet. Resultat: den tropiska hettan och ovädren och långa marscher genom ökenartade områden äro inga nyheter för dessa soldater.

Vad beträffar de australiska och nyzeeländska regementena — kända under första världskriget som The Anzac's — så utgöra de de bästa tänkbara stormtrupper. De lämpa sig dåligt för ställningskrig, de ha svårt att hårda ut med skyttegravsliv, men de excellera i bajonetttackler man mot man. Dessa styrkor äro sammansatta av våldiga karlar som tillbringat hela sitt liv i friska luften och som älska ett hårt liv, fullt av strapatser och äventyr. Följande siffra är belysande: när australiska regeringen en dag annonserade att sju poster vid Nya Guineas patrullstyrkor voro lediga anmälde sig elva tusen unga australier till denna lika hårda och tröttsamma som illa betalda tjänst.

Men hur starka, uthålliga och tapp-ra dessa män än äro, så möta de under ökenkrigets gång problem som inte ha någonting att göra med deras kvalitet som soldater, som bero av geografiska och topografiska faktorer. Det främsta och allvarligaste är utan tvivel problemet vatten...

Teoretiskt kan människan klara sig 19 timmar i öknen utan att dricka. När väl den gränsen är uppnådd inträffar en rad fysiologiska fenomen: tungrotten "sjunker", näsborrarna svullna och hallucinationerna börja. Detta tillstånd kan vara i tre eller fyra timmar. Plötsligt börja vita fläckar förvirra den törstandes syn. Det är sista fasen före döden. Kamelryttare som förrirat sig i Sahara och piloter som måst nödlända i öknen ha berättat om denna "de vita fläckarnas" fruktansvärda ångestperiod. Skall man tro dem, så kan ingen fysisk tortyr jämföras med detta lidande, som ytterligare stegras av varje ökensoldats, resenärs eller flygares medvetande om vad dessa tecken betyda, att mycket få mänskliga varelser fått en chans att räddas efter att ha sett de vita fläckarna dansa framför ögonen.

Det är alltså det öde som väntar varje soldat eller pilot som har otur att komma vilse i öknen. Man förstär därför att "vattendisciplinen" är den som upprätthålles allra strängast i åttonde armén. Den soldat som frestas att röra vid sin vattenranson före det av befälet bestämda klockslaget straffas ytterst hårt. I de flesta fall består straffet i att man vägrar ge den

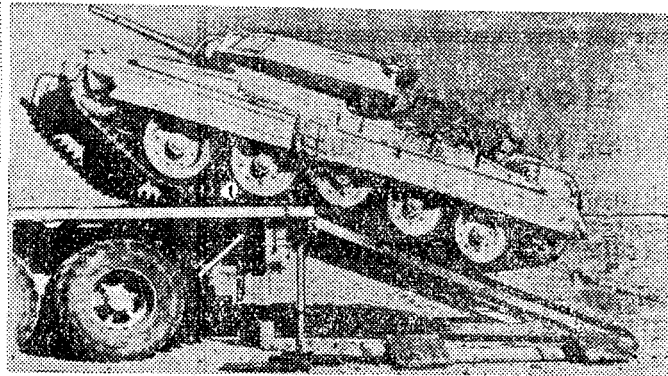
(Forts. å sista sidan)

hundra år innan han lät sig att samla på jordiskt damm och stoff

T. v. tank-transport i ökn.

En tung brittisk tank lastas av.

skyldige vatten under en eller två timmar. Detta straff är mer fruktat av soldaterna än vilken annan åtgärd som helst.

Vattnet transporteras i väldiga bilburna cisterner, som följer armén. Specialtrupper sköter om filtreringen av det vatten som man stöter på i de glesa oaserna eller i de "eviga källor" som man finner här och där i ökn. Filtreringsapparaterna äro av enorma dimensioner, sex eller sju meter breda.

Specialisterna ha uppnått en mycket stor hastighet när det gäller att montera apparaterna — det går på några timmar. Förlusten av en filtreringsapparat eller en bilcistern betraktas

beror i främsta rummet på antalet motoriserade cisterner och möjligheterna att skydda dem. När general Wavells offensiv, som förde de brittiska trupperna ända fram till gränsen mot Tri-

Skönhetsinstitut i residensst., utm. oms.
11 år. Välkänt. Av. pass.
sjukgymn. Idealisk bostad, låg hyra, 208546

ELEVINSTITUT

ett av Sthlms mest välkända för utbildning av damfrisörskor och skönhetsexperter är av en tillfällighet till salu. Arsnetto c:a 15 000 kr

ÅTTONDE ARMÉN

som betydligt allvarigare än förlusten av någon aldrig så modern tank.

Om åttonde armén skall kunna genomföra sin marsch mot öster genom öknen som skiljer Libyen från Tripolis

(Forts. fr. sid. ett.)

polis, tvingades att stoppa vid Al Agheila var skälet brist på cisterner. Därigenom vunno italienarna tid att omgruppera sina trupper och invänta förstärkning från Rommels divisioner.

Samma problem dyker upp i sammanhang med den attack som de allierade tycks förbereda i syd-nordlig riktning genom Saharas östliga och libyska öknens mellersta del. Som man vet har en del av åttonde armén koncentrerats till området kring sjön Tsad, norr om Fort Lamy. Målet för dessa styrkor är att tränga igenom öknen — en sträcka på mer än 800 km — och slå sig fram till Musrukh, slutpunkten på den enda trafikabla vägen mellan Tripolis och de stora hamnarna. Teoretiskt är en sådan framstöt mycket möjlig, om man betänker den snabbhet med vilken moderna motoriserade arméer kunna avancera. Men problemet är och förblir detsamma: De motorburna vattencisternerna... Om trupperna vid Tsadsjön dispo-

nera cisterner i tillräckligt antal, är det inte uteslutet att de uppnå Tripolis långt före de brittiska styrkor som avancera österifrån i samma riktning.

Till sist en presentation av åttonde arméns befäl-

soldater och särskilt hos officerarna. I England beordrade han officerarna till hårdaste fysiska träning varje dag kl. 6 på morgonen. Han lät dem springa i hastig språngmarsch en halvtimme och sprang själv i täten. Om han hade blivit slagen, skulle man kanske ha aktat sig för att berätta en sådan historia om en general...

General Alexander är känd som en av brittiska arméns bästa taktiker. Under förra världskriget tjänstgjorde han först i Frankrike, därpå hos de engelska trupperna i Baltikum efter ryska revolutionen. Alexanders stora hobby är målning. Varje ledig stund tillbringar han med att måla stilleben. Han brukar säga:

— Andra må döma om jag är en bra eller dålig general. Men jag vet själv, tyvärr, att jag är en mycket dålig målare...

svårer som driver, amerikaner och fransmän där tillsammans kunna uppåda kan dock starkt betvivlas. När man här talar om jämspeltet måste det alltså vara fråga allena om de stridskrifter som stå i mer eller mindre direkt kännning med varandra i landet nordöstra hörn. Men även ett sådant bedömande tyder på eller visar att det varit och alljämt är svårt för generalerna Eisenhower och Anderson att få fram sina huvudstyrkor till fronten och att axelgeneralen Nehring lyckats bättre i sin kartläggning, åtminstone vad pansar och flyg beträffar. Antagligen har man här ett exempel på och ett utslag av den större krigsfärdigheten och förmågan till snabb anpassning efter läget, som nyss nämndes som en av axelståndens styrkettillgångar. Hur som helst har upppehålligen den framstöt som de allierade